

Flors de neu

De totes les flors d'alta muntanya la més apreciada, sense dubte, és la *Leontopodium alpinum*, que designem usualment per mitjà del nom edelweiss, clarament d'origen alemany, però que el Diccionari normatiu va incloure ja a la seva primera edició. L'edelweiss es fa al Pirineu, però no hi resulta fàcil de trobar perquè exigeix unes condicions que no concorren a tot arreu, encara que no és pas cert que només creixi en llocs abruptes o de molt difícil accés, tal com s'ha falsament divulgat. L'indret més oriental on se n'han trobat és justament a les suaus ondulacions de la serra del Catllaràs, a l'Alt Berguedà.

De l'edelweiss se'n diu també sovint Flor de neu, però aquest nom compost designa més aviat una altra espècie molt diferent, la *Galanthus nivalis*, que té, sense dubte, una àrea de difusió molt més extensa que no pas la *L. alpinum*. El Diccionari Fabra no recull, de moment, la denominació flor de neu per a la *L. alpinum* i la limita per a la designació exclusiva de la *G. nivalis*, però segons Masclans, citant Cadevall (Flora de Catalunya), el nom vulgar de flor de neu designa — en un cas com tants n'hi ha d'homonímica — totes dues espècies. D'altra banda, tenim notícia de l'existència del toponim la Flor de Neu a l'indret del Catllaràs a que ens hem referit. Per tot, doncs, sembla que cal admetre per a la famosa i cobrejada *Leontopodium alpinum* totes dues denominacions: edelweiss i flor de neu.

Però cal no oblidar, també — i aquest és el punt que volem posar en relleu — que flor de neu designa, essencialment, la *G. nivalis*, que els francesos coneixen amb el nom de «perce-neige» i que deu ésser, a llur país, una espècie molt comuna, ja que s'hi refereixen molt sovint. Això fa que nom es pugui referir a la flor de neu en casos que podrien resultar incoherents o sorprenents per a la rara *L. alpinum*. Ja sabem que en un text en que sigui precisament qüestió de botànica, l'ús obligat del nom llatí no permet cap confusió, però en textos d'una altra índole — per exemple, en converses quotidianes, si es parla de la flor de neu cal dir a una espècie corrent o de l'alta icatització no ha de causar estranyesa ja que, sense dubte, hom es referirà a la *G. nivalis*.

ALBERT JANE